

Tübü Pakuenia ajibi e janatsi

Rhammatocerus schistocercoides (Rhen)
(Orthoptera: Acrididae)

Pa tübü bitsaütonü apa'jayo Meta ira nakuaya, yajawa Vichada jawa wiria 'jae najaetarubena poona, pe jani kaüüpae kuenatsi; natsi tane wü pa bitsaütonü. Bajara pa tübüto kuene kaüüpatsi pe asaü tsaponaponae jawa kae wai; ta'ju'juaba pe namatafotsi jawa 'jura juametota (marzo), yajawa emarapae pekopia pitsi juameto (abril), ikatsia baja nawereta 'janiawaetsia pepunae ne'ja pani juametota (septiembre).

Bajara pa tübü bitso janijitsipa peejana juwi poona yajawa pe ubi poona, yajawanua jiwi pe 'jae wiria jawa pakuenia aro, jetsa, sorgo, pe'jaikae paanü pejukae basue.

Waja werebiabi ne'ja wü waja tae najetarukae jota peejana namatafotsiwi pitsappona pe nayawiatsi ne'ja. Ne'jata wü waja subi najua wiriatabeje. Peejananianüta yapü'janepona waja subi ne'ja (emarapae pekopia pitsijuametota – pani juametota) tsipajü bajara itsa itsa saya ba jirebenapona. Da'jita pamonae piazza iranü jawa tübü 'jaina wü penajamatabi jüpaе ne'ja bajara pakuenia pe nakobena subi ne'ja, jamatejema kuene kajüpaejitsiatsi bebeliayo matatoyorotsia pesubi ne'ja tübü pepunae wajü naeya.

Tübü pe naitajibü kuenia

Pa epato Kuene asaü Tsaponaponae	Paepato wajito nawekua 'jainapona pe witsabi ne'ja	juameto
Petobüto	anija yajawa akueya pa Semanabeje	'jura juameto emarapae juameto
Penamatafotsinü	kae kobe pajuametobeje	emarapae juameto pani juameto
Penaweretsinü	kae kobe kae pajuametobeje	pani juameto 'jura juameto

Tübü ba natobü jeba
tajetama 'ji iranü jawa pe ira
topotopokaejawa yajawa
pübü bananü mu 'jubürü
jawa da 'jita namutonü
mu 'jubiranü jawa.

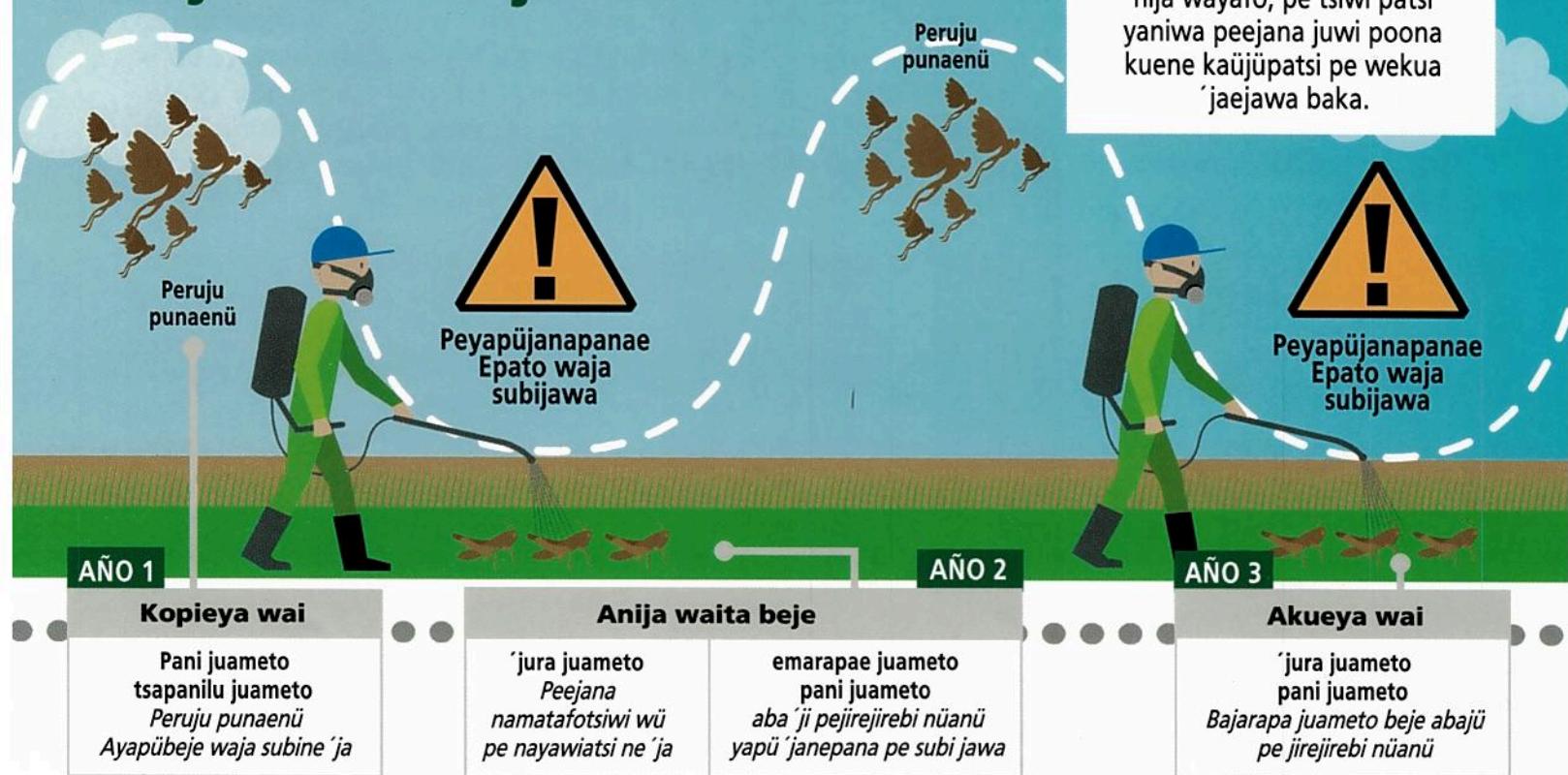
Pe itapetsi na 'jae
'jane pakuenia jetsa
ba'ju, soya, sorgo, pe ubi
poona yajawa basue.

Pakuenia najua kuenetabeje ewetatsi **waja ajibi e'janae ne'ja tübü**

- Wü waja kanakuenebi peyawünü yakinae jebijawanü ICA monae jawata, tübü pe werebiabi ne'ja, wü waja tae ne'ja pakuenia liwaisi yajawa najetaruka.
- Itsa subi jitsiamü saikaya nubare nija dajubi ne subi kujinae kanaüjütsia taema pe ajibi jawa, jamatejema ikatsia nekajone ne'ja nija dajubi.
- Bajaya kanua pekainae jawata 'janepana tübü waja subi ne'ja pe manü pe 'jinae jawata. Pekainae jawata tübü apo kuene bitsojinae.
- Taema ponüanü tübü ba'jane wekua yorore pakuenia baratsui, witsoro, bokialato, kawawiri, enemanü yajawa dajubi pakuenia marrano, wakara.

Pa epato jawa yapü 'janepana **waja Subi ne'ja tübü**

Itsa namatawenoname bebeliayo neyapütæ ne'ja ponare
junare ne yanijobi ne'ja imojoyo pa ICA ta'junae nuka.